



## ارائه مدل اولویت بندی احداث تقاطع های غیر همسطح بر اساس معیارهای ترافیکی، زیست محیطی و اقتصادی

عبدالرضا ابراهیمی، کارشناس ارشد راه و ترابری، شرکت مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک تهران  
مریم عسگری پور، کارشناس برنامه ریزی حمل و نقل، شرکت مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک تهران  
[rezaebrahimi57@gmail.com](mailto:rezaebrahimi57@gmail.com), 021-22259058  
[maryam.asgaripour@gmail.com](mailto:maryam.asgaripour@gmail.com), 021-22259058

### چکیده

در معابر شهری ظرفیت تقاطع ها تعیین کننده ظرفیت معابر می باشند، لذا به منظور کاهش تراکم ترافیک، برخی تقاطع ها طبق ضوابط و معیارهایی باید به تقاطع غیر همسطح تبدیل شوند. از آنجا که احداث چنین سازه هایی از جمله پروژه های زمان بر و پرهزینه می باشند لازم است که قبل از اجرای هر طرحی، تاثیر حاصل از اجرای آن در سیستم شبکه معابر مورد مطالعه قرار گیرد تا متولیان، با توجه به محدودیت بودجه، نسبت به اولویت بندی احداث هر تقاطع بتوانند تصمیمات لازم را اتخاذ نمایند. نوع و شکل تقاطع غیر همسطح و موقعیت آن در شبکه معابر یکی از عوامل اصلی در تعیین اولویت ساخت تقاطع است. پروسه انتخاب نوع و شکل تقاطع، روند بسیار پیچیده ای دارد و پارامترها و شرایط گوناگونی از قبیل میزان تحصیل حریم، قیمت زمین مورد نظر، ظرفیت نوع خاص تقاطع غیر همسطح (با توجه به حجم ترافیک تقاطع)، هزینه ساخت، مسایل مربوط به ایمنی، کنترل دسترسی ها، میزان بهبود شاخص های ترافیکی و زیست محیطی و ... در انتخاب نوع بهینه تقاطع غیر همسطح دخیل می باشند.

در این مقاله معیارهای اقتصادی، ترافیکی و زیست محیطی برای اولویت بندی تقاطع های غیر همسطح تعیین شده سپس با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی، وزن و اهمیت این معیارها تعیین شده و در نهایت اولویت بندی احداث تقاطع های نیازمند غیر همسطح سازی در سطح شهر تهران ارائه شده است.

**کلید واژه:** اولویت بندی، تقاطع غیر همسطح، معیار ترافیکی، معیار زیست محیطی، معیار اقتصادی، تحلیل سلسله مراتبی (AHP).

